

TIỀNG

Chịu nhiệm kiêm Chủ-tất
HUỖNH-THỨC-KHẮNG

Quản-ly
TRẦN-BÌNH-PHUẬN

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

DÂN

BẮC-QUẬN
Đường Đông-Ba — Hai

Giấy thép số 62
Giấy thép: TIỀNG-DÂN — Hai

Nên đề thì giờ
cải chuyện đáqua,
mà bàn chuyện
chưa tới.

Văn-đế
Uc-đại-Lợi
(Australie)

Thái-bình-lang
(1) Đồng-Sông là tên một tỉnh ở Xiêm

Chơi trên bãi biển

Đặt trời gác núi bóng chênh chênh
Đài rộng thênh thang dạo một mình
Đặt biển nhấp nhô làn sóng bạc,
Đặt trời chông chênh lớp mây xanh
Đáy bay như gọi làn da cảm,
Đong vò thêm khêu mỗi bãi bình.
Đón nước nghìn năm non nước ấy,
Hiện người ngoài cảnh chờ chân

(1) Tỉnh

Văn-đề
Uc-đại-Lợi
(Australie)

Nouvelle - Calédonie Pháp lấy được đầu lâu (năm 1853), xưa nay Pháp dùng đầu này để dọa người có tội. Còn Nouvelles - Hébrides thì chia theo hiệp ước Pháp - Anh năm 1906, Anh được một phần, Pháp hai phần. Gần đây, Pháp có đem người Nhật sang Nouvelle-Calédonie để khai mỏ kẽm. Có lẽ chính phủ Úc đại loại thấy người Nhật đến gần mình quá, bèn ý bất bình với Pháp, cho nên bây giờ Pháp muốn tranh đua với Anh về việc khai khẩn ở Nouvelles-Hébrides, không dùng người Nhật nữa mà dùng đến người Namta.

Kim sơn

GIA-ĐÌNH GIAO-DỤC

Կալ զարն, թմի զարն 0\$20

Trận mưa dông

Yang lòng mấy tiếng dỗi non sông,
Phải chốc sầu căn kéo bị đàng.
Trời xam một găm le lòi lử,
Đất vàng trăm dặm dập dồn đông.
Vườn cây tôi đã hoa lá yểu,
Ruộng lúa chơi voi nước uốn dòng.
Ngao ngàn sông phụ luống khô lử,
Giữa đường ngoi ngàn bọ nhả nóng.

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

THỪA THIÊN

Độc diễn

Hiện ở hạt Thừa thiên đã có phải người về trong dân gian đại diện, mỗi mẫu góp 1\$20; nghiệp chủ lại phải sao nộp văn khế.

Việc thanh phủ thì hành như thế, dân gian chưa rõ chủ tịch lợi sau này ra thế nào, mà trong lúc khai báo, dân quê cũng trải qua một pheo phiền lụy. Quan trên nên lưu ý cho.

Dân quê

THANH HÓA

Ich kỷ hội nhơn

Ở khoảng giữa làng Phú dịch và làng Đại Khê, thuộc tổng Dương thủy, phủ Hoàng Hóa, có một con đường từ lịch rộng rãi đến cội, rất tiện lợi cho kẻ buôn bán và hành khách. Năm 1921 tỉnh Thanh tổng số lại đến là Đ. B. T. và ông H. G. (H. G. chiểu), khai khẩn mấy dặm ruộng ở hai bên bờ sông, cận khúc đường ấy có con sông nước mặn, không biết ngày xưa được nước thế nào, mà khúc đường bên ruộng kia nay đã theo dòng nước, biến đổi do cũng đã có một công đức, nhưng làm không được tốt, nước chảy dầm dề, chẳng được mấy ngày mà cũng theo dòng nước dầm dề bấy giờ thì chỉ có mấy cây tre bắt ngang rất nguy hiểm cho người hành khách.

Ngân nước mặn để làm ruộng mình mà để cho ai, năm năm năm trời, không thêm tí đất, mà đất có không đủ sức tu bổ cho tới nữa, thì cũng phải xin phép nhà nước để cho người làm lại cho, chứ sao lại cứ để như thế mãi?

Dân hai làng lại cáo

QUẢNG BÌNH

Ác lại ác báo

Mới rồi quan huyện Lê thủy nhận được một bức thư nặc danh báo rằng ông Cửu Chử (con thư ông Bà Hai), người làng Mỹ Lộc có chứa truyền đơn cộng sản. Trong thư lại chỉ rõ chỗ giấu những giấy má ấy. Lập tức quan Huyện và thầy Lại về xét nhà ông Cửu Chử, bắt được quả tang 45 tờ truyền đơn cộng sản giấu dưới một đồng phân bỏ ở ngoài sân. Ông Cửu Chử bị giải ngay về giam tại huyện.

Quan Huyện liền bẩm tâu. Qua ngày 27-3-31, một ông Tây ở Mật thám ở Đồng Hới vào làm ăn kết. Hỏi thì ông Cửu Chử không nhận có làm và chưa giấy truyền đơn ấy, lại khai có người cho tên châu ruồi Mai đức Oánh (là con ông Cửu Đàm con trưởng ông Bà Hai) vì chuyện hiềm thù trong gia đình mà muốn vu oan giá họa.

Quan Mật thám hỏi qua tên này thì trước nó còn chối, nhưng sau tra tự giảng thì cái thư nặc danh công những giấy truyền đơn đều tự tay nó viết ra cả. Tên Mai đức Oánh đã thú nhận và khai rằng vì giận chủ nó nên định làm cho chủ nó phải ăn.

Hiện nay tên châu bắt nhân kia đã bị giải về tỉnh, còn ông Cửu Chử sau sáu bảy ngày ngồi ở lao đã được thả về.

Mong rằng quan trên sẽ làm ăn lên châu bắt nhân ấy một cách rất xứng đáng với tội nó, để làm gương cho những hạng người có cái tâm lý như thế.

Nguồn trạm

Trời hạn

Đã hơn hai tháng nay, ở Quảng bình không được một trận mưa to nào. Mùa lúa đầu mùa cũng bị hạn, có chỗ gần trở mà trở không lên, những thứ hoa màu như đậu, mè, khoai, cũng phần nhiều bị cháy. Thát là một điều nguy nan cho dân nghèo vậy.

X. X.

Xét nhà bắt người

Tuần lễ vừa rồi, các nhà chức sự Quảng bình đến khám xét mấy nhà ở làng Hòa ninh (phủ Quảng trạch) có bắt về lao Đồng Hới giá trị 16 người. Vì cơ gì chưa biết.

X. X.

QUẢNG NAM

Có ai hiểu vì lý gì không?

Hồi tháng 11 Annam năm ngoái, thừa đêm thanh vắng kẻ trộm vào vườn ông N. N. ở làng Sơn yên (huyện Phước) nhử quả con; chủ hay được chạy báo các xã bằng văn xin phép lực nhà kiểm tang vật.

Vào nhà tên B. ở làng Trung sơn gần Yên sơn thì thấy một mớ rơm tre mới rơm để nghỉ nằm; liền đem so với lát nó bỏ quả làm rơi ngoài đường thì không sai chút nào. Các làng báo lên chánh tổng; chánh tổng về xét, chứng cứ đánh rắn, lập tức giải tên B. này về huyện giam, thế mà không rõ vì sao được ít bữa thì tên B. này lên lồng ngoài đường, như người vô tội. Có ai hiểu vì lý gì không?

Người biết chuyện lại cáo

Lý trưởng bắt lột

Làng A. B. A. B. phủ Tam kỳ, có tên lý trưởng Phạm Thuần hưng hiếp, bóc lột dân dân. Lúc này quan trên bắt về các xã thôn đặt xã đoàn, đoàn p. u. phu trưởng, đoàn canh phòng an lý ta thừa cơ lợi dụng, mượn gió bẻ măng, đi khắp các ấp tiếp đặt tên này tên khác vô chân đoàn trưởng, đoàn phu mà vơ vét mỗi tên bắt ba bốn đồng bạc.

Hiện nay dân tình khổ sở, phần thì ruộng khô biển mất mà bị tên lý trưởng hiếp sách, nên dân bỏ công ăn việc làm mà dẫn nhau lên khiếu nại tại tòa công. Vậy mong quan trên minh xét cho.

V. M. lại cáo

BÌNH ĐỊNH

Con chết trôi cha bị tù

Bản báo số 370 ra ngày 28 mars đăng việc con chết trôi cha ngồi tù 11 tháng ở tại tỉnh Bình định phủ Bồng sơn. Nay được bài ông Tôn thất Oánh phúc đáp, đại ý cho bài ấy không đem chứng cứ minh bạch v. v. Con bị chết trôi mà cha phải ở tù, một cái giá đình gặp cảnh bất hạnh như thế, đâu ai nghe phải động lòng, nên báo đăng bài ấy cho quan minh xét hoặc ở trong có oan khuất gì chăng, còn sự chứng cứ, đã có nhà pháp luật tra xét, không phải nói nhiều.

NAM-KỲ

Thủ phạm vụ ám sát viên Mật thám Legrand ở Saigon đã cần lười để khỏi phải khai

Saigon, 21 Mars. — Quan dự thẩm Corse hôm qua có cho lệnh giải tui là tay đã bắn viên mật thám Legrand ra đối chất với các người đã có mặt khi xảy ra tấn kịch.

Nhưng Huy không nói được. Vì vừa là tay trong yếu trong đảng Cộng sản và không chịu phần đáng, nên Huy cần lười để khỏi phải khai điều gì. Vì thế quan Dự thẩm phải đình cuộc đối chất và đợi khi nào Huy khỏi vết thương mới lại đem ra hỏi.

Tin riêng Ngô Hào

Tướng thuật vụ lợi thời ở Nhà bà

Trong một số báo trước, bản báo có đăng tin về việc lợi thời ở Nhà bà, nay thấy báo Impartial trong Nam có đăng bài tướng thuật, xin lược dịch sau này:

Chiều hôm thứ bảy bọn cu ly đối mặt thưng đầu ở số đầu Franco Asiatique.

Sáng chủ nhật, số Mật thám được tin rằng những giấy thép và giấy thép nói đến bị cắt đứt hết, liền cho lính đi nộp tại nhiều chỗ, chờ có dân biểu tình ra thì can thiệp. Cả đêm hôm ấy không có chuyện gì cả, nhưng độ 6 giờ sáng ngày hôm sau thì thấy bọn cu ly kéo đến số đầu Standard Oil vừa đi vừa la. Người bếp Trang vẫn Giắc cùng người cai Huynh văn Thọ giữ phần canh ở gần đây ra bảo giải tán. Dân biểu tình cứ rần rần. Lính toàn bắn nhưng dân biểu tình xông lại lạ quá thành không bắn được. Người cai có bắn gượng được một phát trúng vào đùi một người biểu tình nhưng bị dân họ vây đánh, người cai ấy cũng người bị đánh ngã xuống đất. Ông cầm Hache nghe, tiếng súng nổ đến thì thấy hai người kia nằm ngay chỗ đất, máu me đầm đề. Ông cầm Roche một mặt cho đem hai người bị thương đến nhà thương, một mặt thì dân áp: 4 người biểu tình bị bắt, còn bao nhiêu thì thoát được.

Sau lại bắt một người nữa; người này chính là người làm bị thương

AI MUỐN ĐI CÒI PARIS?

Nhấn dịp đầu xuân ở Kinh-Đô Paris, chủ tiệm chụp hình KHANH-KY có tổ chức một cuộc du lịch rất lớn, bất kỳ dân ông hay dân bà, ai muốn đi tây, tiệm KHANH-KY cũng nhận lãnh. Mà những người đi với M. KHANH-KY thì có lợi nhiều lắm, vì M. KHANH-KY đã thương lượng với các hãng tàu, xe lửa và Hotel-Restaurant ở Paris tính giá tiền thật rẻ cả tiền ăn chơi hai tháng (hay là một tháng thì lại lợi giá tiền trước) ở trong và ở ngoài Paris cộng với tiền tàu từ Hải-phong hay Tourane tới Paris độ chừng như sau này:

Hạng nhất hai bữa	2650\$
Hạng nhì	1970
Hạng ba	1000
Hạng tư entre-pont	950

Cuộc đầu xuân hoàn cầu tuần địa này rất là lớn, người nào có tiền chút đỉnh cũng muốn đi coi, dịp này là coi hết sự khốn khổ cả trong thế giới. Ai chưa có giấy thông hành có gửi thư hỏi tiệm chụp hình KHANH-KY sẽ chỉ cho mà xin hay là lấy giấy cho cũng được.

Ai không sẵn tiền một lần thì trước khi xuống tàu hãy trả quá nửa phần tiền cũng được.

Khi đi tàu và khi qua Paris vẫn có người của tiệm KHANH-KY thông thạo và ở lại 15 lâu để lo chỗ ăn chỗ ngủ từ từ và chỉ dẫn đi chơi.

Càng nhiều người đi chừng nào giá tiền càng rẻ chừng ấy.

Có ba chuyến đi độ chừng tháng năm, tháng sáu và tháng bảy tây đi tháng nào, xin nhận chỗ trước ít ra là một tháng hay là ai muốn đi riêng không cần người dẫn đường chỉ lấy vé khứ hồi Hải-phong Marseille không mà thôi thì đi tháng nào cũng được.

Hạng nhất hai bữa độ chừng	17 680 francs
Hạng nhì	12 680
Hạng ba	7 900
Hạng tư	4 550

AI MUỐN ĐI THĂM ĐIỀU GÌ CỨ VIẾT THƯ CHO

M. KHANH-KY

54 đường Bonnard Saigon

Sau khi bỏ thăm tin nhiệm ông Gandhi và cử ông sang dự hội nghị « Hòa-tròn » sẽ nhóm say mai ở Anh.

MIỀN-ĐIỀN

Lại rối loạn ở Miền điện

Hanoï, 26 Mars. — Tại miền Insulin 28 người trong quân khởi nghĩa bị chết trong một cuộc xung đột với lính cảnh sát.

Hanoï, 27 Mars. — Lại trong một cuộc xung đột với lính cảnh sát nữa, cũng ở miền ấy, có 8 người chết và 100 người bị thương là người bị bắt.

ÀU-CHÀU

PHÁP

Tại Hạ nghị viện

Paris, 26 Mars. — Ông nghị trưởng Hạ nghị viện cho các nghị viên hay rằng ông có tiếp được mấy lá đơn xin chết về việc hạ tiền công của thợ mỏ và về tình hình không hoàng trong nghề mỏ.

« Bàn về việc định ngày nghỉ những lời chết vấn, ông Goulin và phái xã hội có hỏi vì lý gì lại đồng khai mỏ (comité Houillères) lại dùng đến 120.000 thợ ngoại quốc? »

Ông Daladier tỏ ý muốn mở sớm một buổi hội báo và tranh luận không hoàng trong nghề mỏ, về việc ấy có qua hỏi đến mấy nghị viên lao động.

Thủ tướng Laval yêu cầu hoãn những cuộc chất vấn ấy. Ông được thỏa nguyện.

Việc sụt tiền công của thợ mỏ

Paris, 27 Mars. — Vì có chính phủ can thiệp các chủ mỏ đã nhận hoãn việc sụt tiền công của thợ mỏ. Cuộc điều đình về việc này của đương tiền nhanh.

ANH

Đường Vô tuyến điện

Londres - Saigon

Londres, 26 Mars. — Sở Bưu điện chủ

(Tiếp theo trang ba)

CÁN NGƯỜI LÀM

Ông Nguyễn-hữu-Sở ở Ninh-chữ cần dùng có-lý (coolies) làm công sự Phanrang « Annam ». Hãy tới đó hỏi làm.

Nguyễn-hữu-Sở

BÓN MÙA

Một thứ nước-hoa cốt khác
lọ nhỏ bằng 1/3 Mười-Thương.

Giá bán 12 cùng nơi

trong xứ Đông-Pháp:

mỗi lọ: 0\$10

VIÊN-ĐỆ ĐÔNG-HỚI

BỒ-HUYẾT-KHU-PHONG

Thuốc mà ông già
bà lão ưa
dùng như!

THAM-THIỆN-ĐƯỜNG

